

Vybrané kapitoly z lidských práv

Letní semestr 2013/2014

Koordinátor kurzu: Štěpán Drahokoupil, e-mail: stepan.drahokoupil@gmail.com

Vyučující kurzu: Ondřej Slačálek

Veronika Šprincová je absolventkou Katedry genderových studií FHS UK, kde v současné době vyučuje kurz zaměřený na feministické teorie a současné feministické diskuse. Vedle koordinace projektů, lektorování a vytváření analýz pro neziskovou organizaci Fórum 50 % studuje v doktorském programu na Ústavu politologie FF UK, kde se zabývá feministickou politickou filosofií. E-mail: v.sprincova@gmail.com

Kristýna Andrlová je absolventkou Právnické fakulty Univerzity Karlovy a School of Oriental and African Studies, University of London, kde vystudovala program LL.M. in Human Rights, Conflict and Justice. Pracovně získala mnoho zkušeností v českém neziskovém sektoru, především dlouhodobou spoluprací s INEX-sda a prací v Amnesty International, kde koordinovala téma migrace a uprchlíků. V současné době působí v české kanceláři UNHCR. E-mail: andrlova@unhcr.org

Jana Vargovčíková je doktorandkou na Ústavu politologie FF UK a na Université Paris Ouest Nanterre La Défense, kde se zabývá zejména proměnami postavení soukromých aktérů v politice. Vedle toho je advokační koordinátorkou v Amnesty International ČR, kde se věnuje kromě jiného vztahu byznysu a lidských práv. E-mail: jana.varg@gmail.com

Ondřej Slačálek je odborným asistentem a doktorandem na Ústavu politologie FF UK. E-mail: ondrej.slacalek@ff.cuni.cz

Charakteristika kurzu:

Kurz má za cíl představit čtyři vybraná témata spojená s lidskými právy: práva žen, uprchlíků, souvislost mezi byznysem a lidskými právy a anticiganismus. Výuka bude zajišťována z řad interních pedagogů, doktorandů Úpol FF UK a externích lektorů, odborníků z nevládních (Fórum 50%, Amnesty International) a mezinárodních organizací (UNHCR).

Ženy a lidská práva

Téma ženy (gender) a lidská práva bude pojmáno ze dvou pohledů. Nejdříve v historické perspektivě – úsilí o uznání práv žen v kontextu jiných emancipačních a lidskoprávních snah a přechod k širšímu (intersekcionalnímu) pojmání otázky genderu a lidských práv. Poté se teoreticky i prakticky zaměříme na konkrétní aktuální témata diskutovaná ve světě, Evropské unii i v České republice (násilí na ženách, prostituce, reprodukční práva, chudoba apod.).

Byznys a lidská práva

Dvě hodiny kurzu budou věnovány také problematice zodpovědnosti podniků za dodržování lidských práv. Nadnárodní podniky jsou dnes jedním z mála vskutku globálních aktérů - země, kde sídlí, zpravidla nejsou zeměmi, kde vznikají jejich produkty. Často je výroba outsourcována z velké části nebo zcela dodavatelům a

subdodavatelům v jiných částech světa. Pracovní podmínky, standardy ochrany životního prostředí či ochrany vlastnických práv původních obyvatel však zdaleka nejsou všude stejné. Za co by měly být firmy v takových situacích firmy zodpovědné a vůči komu? Jedna z nejdůležitějších diskuzí dnešní doby se snaží najít způsob, jak zaplnit mezeru ve stávajících pravidlech, ušitých na ekonomiky 19. století. Kurz nabídne kromě představení problému i přehled o aktuálním vývoji a případové studie z Nigérie a Číny.

Migrace a uprchlictví

Část kurzu věnovaná migraci a uprchlictví se zaměří nejprve obecně na fenomén migrace jako takové, na její příčiny a dynamiku. Od širšího kontextu přejde k postavení migrujících osob, a to především uprchlíků. V kurzu se budeme zabývat jejich právním postavením nejen na formální úrovni v mezinárodním, Evropském i českém právu. Hlavní náplní bude nicméně praktické hledisko, tedy jak je s vývojem času jejich ochrana státy i ostatními aktéry vnímána a uskutečňována. Součástí kurzu budou konkrétní úkoly, dokument a diskuze o aktuálních trendech.

Anticiganismus

Segregace ve školství, bydlení a na pracovním trhu. Pochody z nenávisti, násilí a negativní mediální obraz. Zápas o reprezentaci, důstojnost a paměť (včetně prasečáku na místě koncentračního tábora v Letech). Lze situaci Romů v ČR rozumět skrze jazyk problémů soužití, rasismu a emancipace či lidských práv?

Podmínky zápočtu:

- pravidelná účast na hodinách (povoleny 2 absence)
- aktivní účast na hodinách
- vypracování závěrečné práce

Témata kurzu:

1. Ženy a lidská práva
2. Byznys a lidská práva
3. Migrace a uprchlictví
4. Anticiganismus

Literatura bude představena na první hodině (17. února 2014).